

MÜDEK ve Eğitim Programlarının Akreditasyonu

MÜDEK Öğrenci Değerlendirici Eğitim Çalıştayı
MÜDEK Zoom Sanal Ofisi İstanbul

Sunum İçeriđi

- Akreditasyon: Tanım
- MÜDEK: Amaç ve Paydaşlar
- MÜDEK: Ulusal ve Uluslararası Sorumluluklar
- MÜDEK: Temel Özellikler, Organizasyon
- MÜDEK: Değerlendirme ve Akreditasyon
- Akreditasyon Süreci: Yararlar
- Akreditasyon: Artı Değerler
- Akreditasyon Süreci: Değerlendirici Katkısı

Akreditasyon: Tanım

Akreditasyon: Bir kurumun, hizmetin veya bireyin, ihtiyaç duyulan bir hizmeti veya operasyonu sunabilmesi için onun olanaklarının, kapasitesinin, tarafsızlığının, yetkinliğinin ve tutarlılığının tanınırılığı olan bir ajans tarafından belgelenmesi.

Eğitim Akreditasyonu: Bir eğitim kurumu veya programının hizmet ve operasyonlarının, geçerli standartlara (ölçütlere) uygun olup olmadığını belirlemek amacıyla dış bir ajans tarafından değerlendirildiği bir tür kalite güvence süreci.

Akreditasyon: Tanım

Kalite Güvence: Bir kalite sisteminde uygulanan planlı ve sistematik faaliyetler. Gerçekleştirilen sistematik ölçümler, belli bir standartla kıyaslama ve süreç izleme ile birlikte, bunlarla ilişkili olan ve hataları önlemek amaçlı oluşturulan bir geri besleme çevrimi (*)

(*) ASQ (American Society for Quality) tanımları

Mühendislik Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (MÜDEK)

- **Amaç:** Farklı disiplinlerdeki mühendislik eğitim programları için **akreditasyon**, değerlendirme ve bilgilendirme çalışmaları yaparak Türkiye'de mühendislik eğitiminin kalitesinin yükseltilmesine katkıda bulunmak.

Böylece, güncel ve gelişmekte olan teknolojileri kavrayan, iyi eğitilmiş ve nitelikli mühendisler yetiştirilerek toplumun refahını ileri götürmek.

- **Amaç Dışında Kalan Konular:** Mezun Mühendis Yetkinliği, Profesyonel Mühendis Yeterlikleri, Sertifikasyon, Programları Sıralama veya Derecelendirme, ...

MÜDEK: Paydaşlar

- Mühendislik Fakülteleri ve Bölümleri
- Profesyonel Mühendisler (sanayi ve kamuda çalışan)
- TMMOB (Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği)
- TTGV (Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı)
- KalDer (Kalite Derneği)
- Ulusal ve Uluslararası Program Akreditasyon Kuruluşları
 - YÖKAK (Yükseköğrenim Kalite Kurulu)
 - ENAEE (European Network for Accreditation of Engineering Education)
 - IEA WA (International Engineering Alliance Washington Accord)
- MYK (Mesleki Yeterlilik Kurumu)
- Sanayi Odaları

MÜDEK: Ulusal Sorumluluklar

- **Yükseköğretim Kurulu (YÖK):** MÜDEK, 16 Kasım 2007 tarihinden bu yana Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından mühendislik programlarına yönelik ulusal akreditasyon kuruluşu olarak resmen tanınmakta
- **Yükseköğretim Kalite Kurulu (YÖKAK):** Akreditasyon kuruluşlarının yetkilendirilmesi ve tanınmasından sorumlu kurul

Akreditasyon kuruluşlarının tanınması, kaydı veya tescilinde, Avrupa Standartları ve Rehberi (ESG) ilkeleri gözetilmektedir

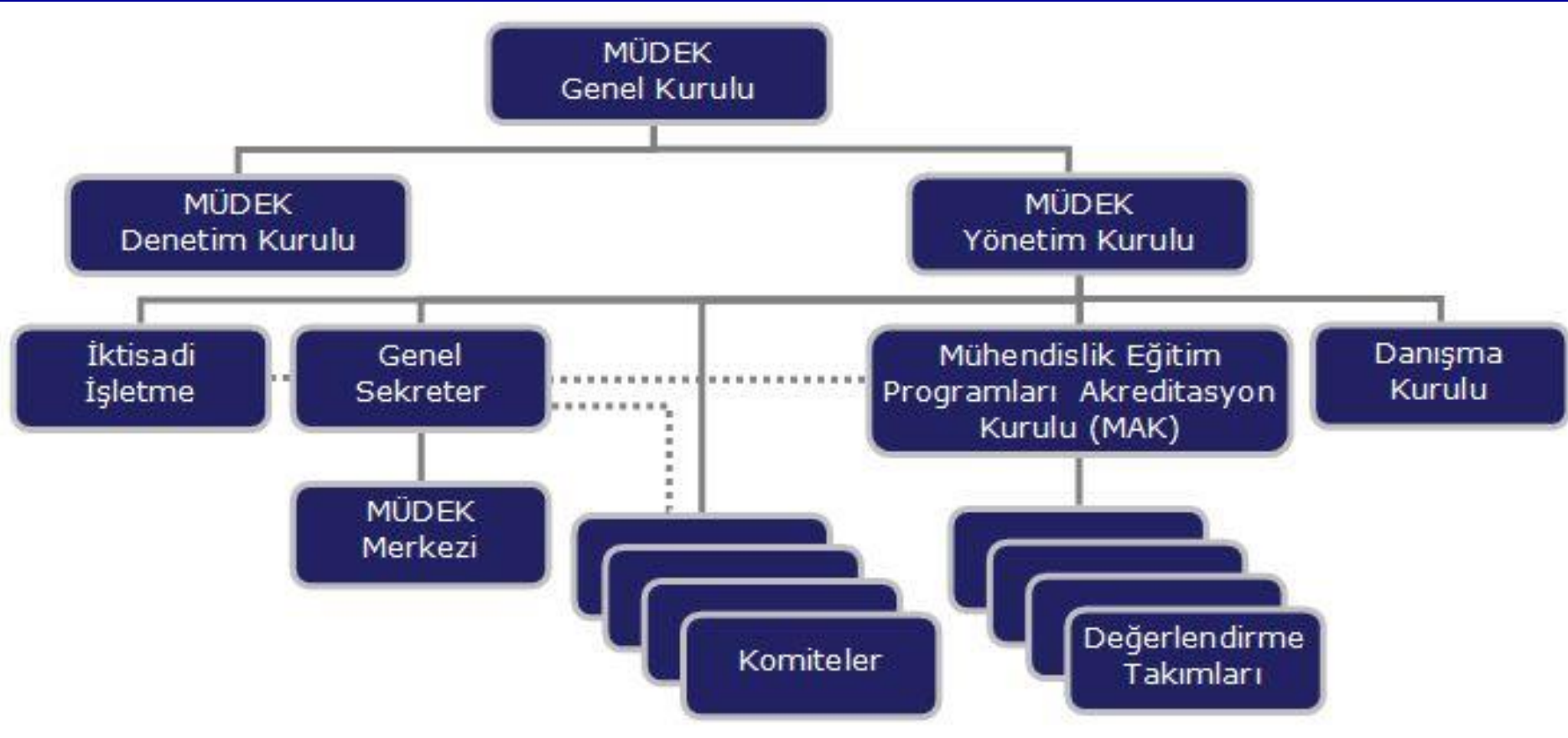
MÜDEK: Uluslararası Sorumluluklar

- **ENAE (European Network for Accreditation of Engineering Education):** MÜDEK, 17 Kasım 2006 tarihinden bu yana Avrupa Mühendislik Eğitimi Akreditasyon Ağı (ENAE) üyesidir.
 - ENAE'nin, Ocak 2020 itibarıyla Avrupa ve Asya ülkelerinde faaliyet gösteren 20 tam üyesi 5 Kurumsal üyesi vardır.
- ENAE, 21 Ocak 2009 tarihinden bu yana, akredite ettiği mühendislik lisans programlarına **EUR-ACE@Label (Bachelor Level)** etiketi vermek üzere MÜDEK'e yetki vermiştir.
 - EUR-ACE@Label (Bachelor ve/veya Master) etiketi verme yetkisi olan 14 ülkeden 15 kuruluş vardır.
- **IEA-WA (International Engineering Alliance-Washington Accord):** MÜDEK, 15 Haziran 2011 tarihinden bu yana Uluslararası Mühendislik Birliği (IEA) anlaşmaları arasındaki Washington Accord (WA)'da İmzacı Üye'dir.
 - Temmuz 2019 itibarıyla, beş kıtaya dağılmış 20 ülkenin mühendislik akreditasyon kuruluşları WA üyesidir.

MÜDEK: Temel Özellikleri

- Mali ve idari olarak devletten tam bağımsız bir dernektir.
- Üye ve yönetim yapısında akademi ve sanayi dengesi gözetilir.
- Ofis yönetimi dışındaki tüm faaliyetleri gönüllüler yürütür.
- Akreditasyon sürecinin tüm evrelerini Mühendislik Eğitim Programları Akreditasyon Kurulu (MAK) yönetir.
- Akreditasyon kararlarında MÜDEK - MAK son yetkilidir.
- Etkinlikleri:
 - Mühendislik lisans programlarının değerlendirilmesi ve akreditasyonu
 - Değerlendiricilerin seçimi ve eğitimi
 - Kurumların program değerlendirmesi konusunda bilgilendirilmesi ve eğitimi
 - Değerlendirme ölçütlerinin gözden geçirilmesi ve yenilenmesi

MÜDEK: Organizasyon Yapısı

MÜDEK: Değerlendirme ve Akreditasyonlar

	2003-2020 Toplam	2020-2021 Devam eden
Programları değerlendirilen üniversiteler	61	65
Farklı disiplinler	29	49
Toplam program değerlendirmeleri	1098 (492) *	297 (98)
Akreditasyon verilen/uzatılan programlar ***	273 [16] **	

* Bazı programlar birden fazla kez değerlendirildi () ara değerlendirmeler

** 01 Ekim 2020 itibarıyla [] kısa süreli

*** 21.01.2009 tarihinden sonra akredite edilmiş/akreditasyonu yenilenmiş programlara EUR-ACE Etiketleri verilmiştir. 15.06.2011 tarihinden sonra akredite edilmiş/akreditasyonu yenilenmiş programlar Washington Accord kapsamında tanınmaktadır.

Yetersizlik Tanımları

- Yetersizlik bildirim seviyeleri:

- **Eksiklik**: Bir ölçütün sağlanmadığının bildirimidir. Program ölçütler ile uyum içinde değildir. *Kurumca **acil** önlemler alınması gereklidir.*
- **Zayıflık**: Bir ölçütün zorlukla ya da kısmen sağlandığını, ancak bir sonraki genel değerlendirmeye kadar programın niteliğinde bir bozulma olmayacağı garantisi bulunmadığını gösterir. *Ölçütlerin daha kuvvetli bir şekilde sağlanması için kurumca **düzeltilici** önlemler alınması gereklidir.*
- **Kaygı**: Bir ölçütün halen sağlandığını, ancak bu durumun yakın bir gelecekte değişme potansiyelinin olduğunu ve bu ölçütün ileride sağlanmayabileceğini gösterir. *Ölçütlerin sağlanmasının devamını garanti etmek için kurumca **olumlu** bir girişim yapılması gerekmektedir.*
- **Gözlem**: Değerlendirmede kullanılan ölçütler ile doğrudan ilgili olmayan bir izlenim, yorum ya da öneridir. *Kurumun programlarını daha da geliştirmek için gösterdiği sürekli çabalara yardımcı olmak üzere önerilmiştir.*

Yetersizliklerin Yol Açtığı Akreditasyon Kararları

- Genel Değerlendirmede eksiklik yok, zayıflık yok → Akreditasyon (5 yıl sonraki Genel Değerlendirmeye kadar uzatma)
- Genel Değerlendirmede eksiklik yok, zayıflık var → Akreditasyon (2 yıl sonraki ara rapor ya da ara ziyarete kadar koşullu uzatma)
- Genel/Ara Değerlendirmede eksiklik var → Akreditasyon Vermeme
- Ara Değerlendirmede zayıflık var → Akreditasyon Vermeme

Akreditasyon Kararları ve Süreleri

Akreditasyon Süreci: Yararlar

- **Yükseköğretimde Yeterlilikler:** MÜDEK program çıktıları, Mesleki Yeterlilik Kurumunun Yükseköğretimde 6. Seviye Yeterlilik çerçevesini karşılamaktadır. Ulusal Yeterlilikler, Avrupa Yeterlilikler Çerçevesi (European Qualification Framework) içinde bir alt kümedir.
- **ÖSYS Kılavuzu:** 2016 yılından başlayarak, programların akreditasyon bilgisi ÖSYS Yükseköğretim Programları ve Kontenjanları Kılavuzunda yer almaktadır .
- **Özdeğerlendirme:** Akreditasyon için değerlendirmeye hazırlık süreci programın ve kurumun kendisini daha iyi tanımasına fırsat sağlayan öğretici bir süreçtir.

MÜDEK Akreditasyonu: Artı Değerler

- İşverenlere, profesyonel mühendislik kuruluşlarına ve Yüksek Lisans/Doktora seviyesinde eğitim veren yükseköğretim kurumlarına, program mezunlarının **beklenen standartta bir lisans eğitimi** aldığı **garantisi** ve güveni verir.
- **EUR-ACE Etiketi**: FEANI (European Federation of National Engineering Associations) Kayıt Listesi, EUR-ACE@Label etiketi veren kuruluşları otomatik olarak kaydetmektedir. Bu etiket, ayrıca, 15 akreditasyon kuruluşu tarafından 14 ülkede karşılıklı tanınma sağlamaktadır.
- **WA İmzacı Üyeliği**: ABET, EC-UK, JABEE gibi 20 akreditasyon kuruluşları, MÜDEK akreditasyonunu eşdeğer kabul etmektedir. Eşdeğerlik, IntPE (International Professional Engineer) etiketi için gerekenler listesinin birinci sırasındadır.

Akreditasyon Süreci: Değerlendirici Katkısı

- **Değerlendiriciye Katkı:**
- Akreditasyon sürecinden geçen kurumları tanıyarak Türkiye'deki mühendislik eğitimi hakkında daha iyi bilgi sahibi olmak
- Akademi ve sanayide bulunan profesyonel mühendisler arasında sıcak etkileşim ortamlarında bulunmak
- **Değerlendiricinin Katkısı:**
- Deneyim ve birikimini kullanarak ülkedeki akreditasyon ve değerlendirme faaliyetlerini geliştirmek
- MÜDEK amacına hizmet ederek Türkiye'deki mühendislik eğitiminin kalitesini yükseltmek

Teşekkürler

MÜDEK Zincirlidere Caddesi No. 86
Meriçoğlu Plaza Kat:1 Daire:4 Esentepe, Şişli, 34394 İstanbul
Telefon: (0212) 211-0281, (0212) 211-0282
Faks: (0212) 211-0289
E-Posta: [infos at mudek.org.tr](mailto:infos@mudek.org.tr)
<http://www.mudek.org.tr/>